

**INTERESSE VOOR EN MENING OVER KUNST
EN CULTUUR IN DRENTHE**

een opiniepeiling onder de Drentse bevolking

Colofon:

Onderzoek en rapportage: drs. H. Parker Brady en drs. E. Lange
Met medewerking van: H. Plat-Lieben
Uitgave: Provincie Drenthe
Bestuurscommissie OCWZ
Postbus 122
9400 AC Assen

Kenmerk: 08.025/32000118.05/HPB/HL

Datum: oktober 2008

Auteursrecht voorbehouden.

© Copyright 2008, Bestuurscommissie OCWZ

Het auteursrecht van deze publicatie berust bij de Bestuurscommissie Onderzoek Cultuur, Welzijn en Zorg van de provincie Drenthe. Gehele of gedeeltelijke overname van teksten is toegestaan, mits daarbij de bron wordt vermeld. Vermenigvuldiging en/of publicatie in een andere vorm dan deze uitgave is slechts toegestaan na schriftelijke toestemming van de Bestuurscommissie OCWZ.

Inleiding

In het voorjaar van 2008 hebben Gedeputeerde Staten van Drenthe aan het Onderzoeksbureau Cultuur, Welzijn en Zorg gevraagd een inventarisatie onder de Drentse burgers te houden over de mening over en kennis van kunst en cultuur in Drenthe. De onderzoeksvraag is ingepast in de flexibele capaciteit voor GS van het Onderzoeksbureau CWZ. Voor het beantwoorden van de vraag is het Drents Panel als instrument ingezet.

Aanleiding en vraagstelling

Voor het opstellen van de nieuwe cultuuragenda 2009-2012 willen Gedeputeerde Staten inzicht in de mening van de Drentse burger over kunst en cultuur in Drenthe. Gedeputeerde Staten hebben deze vraag voorgelegd aan het Onderzoeksbureau CWZ. Bij de vraagstelling gaat het onder andere om de interesse voor kunst en cultuur, mening over kunst en cultuur op scholen en het bezoek van theatervoorstellingen en musea.

De rapportagevorm

In deze korte rapportage presenteren we de resultaten van de vragen die de deelnemers van het Drents Panel hebben beantwoord over kunst en cultuur in Drenthe. Elke vraag wordt behandeld waarbij telkens ook een analyse plaatsvindt naar de achtergrondvariabelen 'leeftijd', 'geslacht' en 'regio'. Opvallende verschillen tussen de bevolkingsgroepen worden genoemd.

Enkele tips bij de interpretatie:

- * Waar in de rapportage wordt gesproken over de Drenten worden hier de Drenten van 12 jaar en ouder mee bedoeld.
- * De cijfers geven een representatief beeld van de Drentse opinie en zijn een weerspiegeling van de opinie van Drentse burgers van 12 jaar en ouder. Door het grote aantal respondenten (n=1955) zijn de resultaten in hoge mate betrouwbaar en nauwkeurig.
- * Ter verhoging van de representativiteit bij de analyses is gebruik gemaakt van correctiefactoren voor de achtergrondvariabelen 'leeftijd', 'geslacht' en 'woongemeente van de respondent'.
- * In tegenstelling tot andere onderzoeken van het Onderzoeksbureau is niet diep ingegaan op de achtergrond en probleemstelling van het onderzoek. Conform de opdracht zijn er ook geen conclusies getrokken en adviezen gegeven.

De uitkomsten van de inventarisatie

In dit onderdeel van de rapportage worden de resultaten van de inventarisatie over de interesse voor en meningen over kunst en cultuur in Drenthe weergegeven. Per stelling of vraag volgt een tabel (of figuur) met de gegeven antwoorden.

Tabel 1 Interesse in de geschiedenis en cultuur van Drenthe (n=1955)

Stelling: Ik ben geïnteresseerd in de geschiedenis en de cultuur van Drenthe.

<i>Antwoordcategorieën</i>	
Eens	69%
Oneens	15%
Weet niet	16%
Totaal	100%

De interesse in de geschiedenis en cultuur van Drenthe is hoog: bijna zeven op de tien Drenten (69%) heeft hiervoor interesse. Een kleine groep (15%) heeft geen interesse. Mannen hebben meer interesse dan vrouwen in geschiedenis en cultuur in Drenthe. Ouderen hebben meer interesse dan jongeren. Driekwart van de 50-plussers heeft wel interesse en een derde van de 12-29 jarigen heeft geen interesse. Verschillen naar regio zijn niet gevonden. Vervolgens is de respondenten gevraagd of er in Drenthe genoeg te doen is op het gebied van kunst en cultuur.

Tabel 2 Aanbod van kunst en cultuur in Drenthe (n=1955)

Stelling: Er is in Drenthe genoeg te doen op het gebied van kunst en cultuur.

<i>Antwoordcategorieën</i>	
Eens	61%
Oneens	11%
Weet niet	28%
Totaal	100%

Ruim zes op de tien Drenten (61%) vindt dat er in Drenthe genoeg te doen is op het gebied van kunst en cultuur. Er zijn geen verschillen naar geslacht en regio gevonden. Jongeren vinden minder vaak dat er genoeg te doen is dan oudere leeftijdscategorieën met uitzondering van de groep 65-plussers. Van de groep 65-plussers geeft een belangrijk deel aan het niet te weten (35%). De volgende stelling gaat over het gemak waarmee men te weten kan komen wat er gebeurt op het gebied van kunst en cultuur in Drenthe.

Tabel 3 Kennis over aanbod kunst en cultuur (n=1955)

Stelling: Ik kan gemakkelijk te weten komen wat er in Drenthe gebeurt op het gebied van kunst en cultuur.

Antwoordcategorieën

Eens	40%
Oneens	28%
Weet niet	32%
Totaal	100%

Gevraagd of zij gemakkelijk te weten kunnen komen wat er in Drenthe gebeurt op het gebied van kunst en cultuur, antwoordt 40% van alle Drenten positief. Ouderen weten vaker de weg te vinden naar wat er gebeurt op cultureel gebied dan jongeren. Bijna de helft van de 50-64 jarigen antwoordt positief tegen een derde van de jongeren (12-29 jarigen). Er zijn geen verschillen naar geslacht en regio gevonden.

Vervolgens zijn twee stellingen voorgelegd over kunst en cultuur als ontmoetingsplaats van mensen en als inspiratiebron.

Tabel 4 Kunst en cultuur als ontmoetingsplaats (n=1955)

Stelling: Kunst en cultuur geven mij de gelegenheid om mensen te ontmoeten.

Antwoordcategorieën

Eens	38%
Oneens	34%
Weet niet	28%
Totaal	100%

Over de stelling 'Kunst en cultuur geven mij de gelegenheid om mensen te ontmoeten' zijn de meningen verdeeld: 38% is het hiermee eens, 34% mee oneens en 28% weet het niet.

Ouderen zien kunst en cultuur vaker als ontmoetingsplaats dan jongeren. Eén op de vijf jongeren is het hiermee eens tegen 46% van de groep 50-plussers. Verschillen naar geslacht en regio zijn niet gevonden.

Tabel 5 Kunst en cultuur als bron van inspiratie (n=1955)

Stelling: Kunst en cultuur geven mij de gelegenheid om inspiratie op te doen.

Antwoordcategorieën

Eens	45%
Oneens	28%
Weet niet	27%
Totaal	100%

Van de Drentse bevolking geeft 45% aan kunst en cultuur als de gelegenheid te zien om inspiratie op te doen; 28% vindt dit niet. Vrouwen zien kunst en cultuur vaker als bron van

inspiratie dan mannen. Bijna evenveel jongeren zien kunst en cultuur als bron van inspiratie als niet. Ouderen ervaren kunst en cultuur vaker dan jongeren als bron van inspiratie. Er zijn geen verschillen naar regio gevonden.

Het theaterbezoek van de deelnemers aan het panel is onderwerp van de volgende twee vragen. Eerst is gevraagd of men wel eens naar een theatervoorstelling gaat. Daarna is gevraagd onder welke voorwaarden men vaker naar een theater zou gaan.

Tabel 6 Bezoek aan theater (n=1955)

Gaat u wel eens naar een theatervoorstelling?				
Ja	60%			
Nee	40%			
Totaal	100%			
Zou u vaker naar een theater gaan als:				
	ja	nee	weet niet	totaal
- het minder duur zou zijn	56%	32%	12%	100%
- u er gemakkelijker kunt komen	31%	55%	14%	100%
- u beter op de hoogte bent van wat er is	40%	47%	13%	100%
- anders	16%	45%	39%	100%

Uit tabel 6 blijkt dat drie op de vijf Drenten wel eens aangeeft een theatervoorstelling te bezoeken. Er zijn geen verschillen naar geslacht en regio gevonden. Jongeren bezoeken minder vaak een theatervoorstelling dan ouderen, met uitzondering van de groep 65-plussers. De verschillen zijn echter niet groot.

Meer dan de helft van de Drenten (56%) geeft aan vaker naar het theater te gaan als het minder duur zou zijn, 40% zou vaker naar het theater gaan als men beter op de hoogte is wat er is (welke theatervoorstellingen er draaien) en 31% als men er gemakkelijker kan komen.

Andere redenen worden weinig genoemd. Van mensen die nu niet naar een theatervoorstelling gaan (40%, zie tabel 6), zou een deel ook niet gaan als aan de voorwaarden is voldaan. De conclusie zou kunnen zijn dat deze groep mensen geen interesse heeft om naar een theatervoorstelling te gaan.

Vrouwen noemen meer dan mannen dat zij vaker naar het theater zouden gaan als het minder duur zou zijn en men er gemakkelijker kan komen. Ook zijn er regionale verschillen: inwoners van Zuidoost- en Zuidwest-Drenthe zouden vaker dan in andere regio's naar het theater gaan als het wat minder duur zou zijn. Inwoners van Noord- en Midden-Drenthe noemen vaker dan de andere regio's het gemak om er te komen en op de hoogte zijn als redenen. Jongeren van 12 t/m 29 jaar noemen vaker dan ouderen het minder duur zijn, betere bereikbaarheid en het op de hoogte zijn wat er is als voorwaarden om vaker het theater te bezoeken.

Dezelfde twee vragen zijn voorgelegd over het bezoek aan musea en onder welke voorwaarden men vaker naar een museum zou gaan.

Tabel 7 Bezoek aan musea (n=1955)

Gaat u wel eens naar een museum?				
Ja	64%			
Nee	36%			
Totaal	100%			
Zou u vaker naar een museum gaan als:				
	ja	nee	weet niet	totaal
-Het minder duur zou zijn	30%	57%	13%	100%
-U er gemakkelijker kunt komen	26%	61%	13%	100%
-U beter op de hoogte bent van wat er is	42%	46%	12%	100%
-Anders	8%	55%	37%	100%

Bijna twee op de drie Drenten (64%) gaat wel eens naar een museum. Het gaat meest om 50-plussers. Inwoners van Noord- en Midden Drenthe gaan vaker naar het museum dan inwoners uit de andere regio's. Tussen mannen en vrouwen zijn geen significante verschillen in museumbezoek.

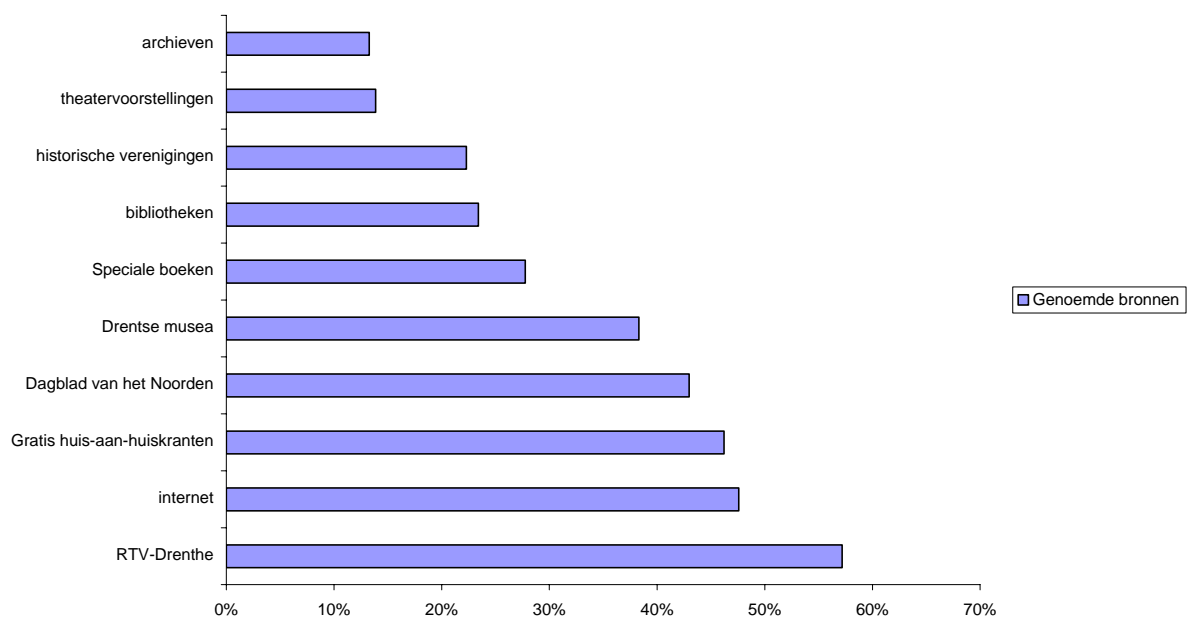
Uit tabel 7 blijkt dat ongeveer twee op de vijf Drenten (42%) vaker naar het museum zou gaan als ze beter op de hoogte zouden zijn van wat er is. De overige voorwaarden (minder duur en beter bereikbaar) worden door een op de drie Drenten genoemd. Ook hier geldt dat een deel van de mensen die niet naar een museum gaan (64%, zie tabel 7), ook niet naar een museum zouden gaan als wel aan de voorwaarden is voldaan. Ook hier zou een gebrek aan interesse de reden kunnen zijn.

Vrouwen en jongeren noemen alle drie voorwaarden vaker dan mannen respectievelijk ouderen om vaker naar het museum te gaan.

De volgende vraag gaat over de behoefte om meer te weten te komen over de Drentse geschiedenis en erfgoed.

Bij 60% van de Drenten is behoefte aan meer kennis over de Drentse geschiedenis, bijzondere historische plaatsen, gebouwen en/of voorwerpen. Een kwart van de Drenten heeft geen behoefte aan meer kennis over dit onderwerp. Mannen geven aan meer behoefte dan vrouwen te hebben aan kennis over de Drentse geschiedenis en erfgoed. Ouderen hebben meer behoefte aan deze kennis dan jongeren. Er zijn geen regionale verschillen gevonden. Gevraagd op welke manier men meer kennis wil verkrijgen zijn meerdere bronnen genoemd (zie figuur 1, meerdere antwoorden zijn mogelijk). Informatie via RTV Drenthe, internet, regionale en lokale kranten en Drentse musea worden het meest genoemd.

Figuur 1. Hoe zou u meer te weten willen komen over Drentse geschiedenis, bijzondere historische plaatsen, gebouwen en/of voorwerpen?

Nu volgen vier algemene stellingen over het Drentse platteland, zijn steden en dorpen en aankleding.

Tabel 8 Mening over Drentse platteland (n=1955)

Stelling: Het Drentse platteland wordt steeds mooier

Antwoordcategorieën

Eens	40%
Oneens	38%
Weet niet	22%
Totaal	100%

Iets meer deelnemers aan het Drents Panel zijn het eens dan oneens met de stelling dat het Drentse platteland steeds mooier wordt. Ouderen zijn het vaker eens met deze stelling dan jongeren; 49% van de 50-plussers is het hiermee eens tegen 25% van de jongeren. Meer vrouwen dan mannen zijn het eens met deze stelling. Er zijn geen regionale verschillen gevonden.

Tabel 9 Mening over Drentse dorpen (n=1955)

Stelling: De Drentse dorpen worden steeds mooier

<i>Antwoordcategorieën</i>	
Eens	39%
Oneens	38%
Weet niet	23%
<i>Totaal</i>	<i>100%</i>

De mening over de Drentse dorpen is verdeeld: 39% van de Drenten is het eens met de stelling dat de Drentse dorpen steeds mooier worden en 38% oneens. Van de Drenten die het eens zijn met de stelling dat het Drentse platteland steeds mooier wordt (40%, zie tabel 8), vindt ook 69% dat de Drentse dorpen steeds mooier worden. Andersom geldt dit ook: zij die het oneens zijn met de stelling over het platteland zijn het meestal ook oneens met de stelling over de dorpen.

Aanvullende analyses leveren het volgende op:

- er zijn geen verschillen gevonden naar leeftijd.
- mannen zijn het vaker oneens met deze stelling (43% oneens tegen 36% eens). vrouwen zijn het juist vaker eens (42% eens tegen 34% oneens).
- in regio Zuidoost-Drenthe zijn relatief meer mensen het eens met deze stelling dan in de andere regio's.

Tabel 10 Mening over Drentse steden (n=1955)

Stelling: De Drentse steden wordt steeds mooier

<i>Antwoordcategorieën</i>	
Eens	30%
Oneens	45%
Weet niet	25%
Totaal	100%

Drie op de tien Drenten is het eens en 45% is het oneens met de stelling dat de Drentse steden steeds mooier worden. Ouderen en mannen zijn negatiever over deze stelling dan jongeren respectievelijk vrouwen; bijna evenveel jongeren zijn het eens als oneens met de stelling. Inwoners van Noord-Drenthe en Zuidoost-Drenthe zijn negatiever dan inwoners van Zuidwest-Drenthe over deze stelling.

Tabel 11 Aankleding met kunst (n=1955)**Stelling: Kunstenaars kunnen helpen Drenthe mooier te maken**

Antwoordcategorieën	
Eens	33%
Oneens	44%
Weet niet	23%
Totaal	100%

Eén op de drie Drenten vindt dat kunstenaars kunnen helpen Drenthe mooier te maken via kunstwerken en 44% is het oneens met deze stelling. Mensen tussen 30 en 49 jaar zijn het vaker oneens met deze stelling dan jongeren en 50-plussers. Van 65-plussers zijn iets meer mensen het eens dan oneens met deze stelling. Bijna de helft van de mannelijke deelnemers van het Drents Panel is het oneens met deze stelling tegen 39% van de vrouwen. Inwoners van Noord-Drenthe zijn het iets vaker eens dan oneens met deze stelling.

De volgende drie stellingen, die aan het Drentse Panel zijn voorgelegd, gaan over de aandacht voor kunst en cultuur in de lessen op scholen.

Tabel 12 Kunst en cultuur op school (n=1955)**Stelling: Op school wordt er voldoende aandacht besteed aan kunst en cultuur**

Antwoordcategorieën	
Eens	25%
Oneens	19%
Weet niet	56%
Totaal	100%

Op de vraag of er voldoende aandacht wordt besteed aan kunst en cultuur op school geeft 56% 'weet niet' als antwoord. Slechts 25% is het ermee eens en 19% mee oneens. Van de groep die 'weet niet' heeft ingevuld, is 60% 50 jaar of ouder.

Tabel 13 Aandacht voor Drentse culturele erfgoed op school (n=1955)**Stelling: Er moet op school meer aandacht besteed worden aan het Drentse culturele erfgoed**

Antwoordcategorieën	
Eens	47%
Oneens	17%
Weet niet	36%
Totaal	100%

Bijna de helft van de Drentse bevolking (47%) vindt dat er meer aandacht aan het Drentse culturele erfgoed besteed moet worden op school en 17% is het ermee oneens. Drenten die vinden dat er onvoldoende aandacht op school is voor kunst en cultuur (19%, zie tabel 12) zijn het in ruime meerderheid (82%) eens met de stelling dat er meer aandacht aan het culturele erfgoed in lessen moet worden besteed. Opvallend is van de Drenten die 'weet niet' hebben ingevuld bij de stelling of er voldoende aandacht op scholen wordt besteed aan kunst en cultuur (56%, zie tabel 12), 42% vindt dat er meer aandacht voor Drentse cultureel erfgoed op scholen moet zijn.

Tabel 14 Inhoud kunst- en cultuurlessen op school (n=1955)

Stelling: De inhoud van kunst- en cultuurlessen op school moet vooral gaan over kunst en cultuur in de directe omgeving

Antwoordcategorieën

Eens	37%
Oneens	37%
Weet niet	26%
Totaal	100%

Evenveel Drenten zijn het eens (37%) als oneens (37%) over de stelling dat de inhoud van de kunst- en cultuurlessen vooral moet gaan over kunst en cultuur in de directe omgeving.

Aanvullende analyses voor de drie bovengenoemde stellingen leveren het volgende op:

- Er zijn geen verschillen naar geslacht gevonden.
- Van de jongeren van 12-29 jaar is 45% het eens met de stelling dat er voldoende aandacht is voor kunst en cultuur op school. Onder de 30-49 jarigen ligt dit percentage op 30% en bij de oudere leeftijdscategorieën zijn deze percentages veel lager.
- De 30-49 jarigen en 50-64 jarigen vinden in belangrijke mate dat er meer aandacht aan het culturele erfgoed op scholen moet komen, de jongeren en 65-plussers zijn hier wat minder uitgesproken in.
- Bijna de helft van de jongeren is het oneens met de stelling over de inhoud van de kunst- en cultuurlessen en de 65-plussers zijn het veel vaker eens met deze stelling. Bij de andere leeftijdscategorieën zijn ongeveer evenveel Drenten het eens als oneens met deze stelling.
- Drenten woonachtig in Zuidoost-Drenthe vinden vaker dat de inhoud van de lessen moeten aansluiten bij de directe omgeving: 41% is het daar mee eens en 35% oneens. In Midden-Drenthe is men het vaker oneens met deze stelling: 43% oneens en 34% eens. Voor de andere twee stellingen zijn geen regionale verschillen gevonden.

De laatste stelling gaat over het al of niet vergroten van de interesse voor de Drentse taal onder jongeren.

Tabel 15 Jongeren en Drentse taol (n=1955)

Stelling: We moeten proberen jongeren meer te interesseren voor de Drentse taol	
<i>Antwoordcategorieën</i>	
Eens	51%
Oneens	32%
Weet niet	17%
Totaal	100%

Meer dan de helft (51%) van de Drenten vindt dat er geprobeerd moet worden om jongeren voor de Drentse taol te interesseren; 32% is het hier niet mee eens. Mannen zijn het er vaker mee eens dan vrouwen (56% tegen 46%). Er zijn duidelijk verschillen tussen generaties zichtbaar. De jongste leeftijdscategorie is het minder vaak met deze stelling eens dan de oudere leeftijdscategorieën. Van de 12-29 jarigen is 43% het er niet mee eens. Onder de 50-64 jarigen en 65-plussers is respectievelijk 62% en 59% het er mee eens.

De verschillen naar regio zijn ook significant. Inwoners van Zuidoost-Drenthe en Zuidwest-Drenthe vinden vaker dan inwoners van Midden-en Noord-Drenthe dat geprobeerd moet worden om jongeren voor de Drentse taol te interesseren.

Bijlage Responsoverzicht

Uitsplitsingen responsoverzicht

Achtergrondkenmerk	respons, absoluut	respons, procentueel
<i>leeftijd</i>		
12 t/m 29 jr.	584	30%
30 t/m 49 jr.	449	23%
50 t/m 64 jr.	472	24%
65+	450	23%
<i>geslacht</i>		
man	893	45,7%
vrouw	1062	54,3%
<i>regio</i>		
Midden-Drenthe	509	26%
Zuidoost-Drenthe	638	32%
Zuidwest-Drenthe	538	28%
Noord-Drenthe	270	14%
<i>opleidingsniveau</i>		
laag opgeleid	394	20%
gemiddeld	824	42%
hoog opgeleid	519	27%
niet bekend	218	11%
TOTAAL	1955 ¹	100%

In totaal hebben 1955 respondenten de vragenlijst volledig en correct ingevuld. De door ons a-select gekozen deelnemers konden op twee manieren meedoen. Schriftelijk via de post of via internet. Met name ouderen en laag opgeleiden maken nog veelvuldig gebruik van de schriftelijke methode. Met behulp van 1955 respondenten kan een prima beeld worden geschetst van de mening van de ‘gemiddelde Drent’. Dit geschetste beeld is echter niet genoeg om een representatief beeld te geven. Om deze reden wordt gebruik gemaakt van correctiefactoren. Deze correctie is toegepast op de drie meest belangrijke achtergrondkenmerken. Deze variabelen zijn de ‘verhouding man/vrouw’, ‘leeftijd’ en de ‘woongemeente van de respondenten’. Op deze manier zijn de Drentse panelresultaten wel representatief voor een gemiddeld Drents cijfer. Uiteraard blijft het ook mogelijk om analyses op doelgroepniveau te presenteren.

¹ Doordat van een klein aantal respondenten één achtergrondgegeven ontbreekt, komen de optellingen niet exact uit op 1955.